

Maringeologisk møde vedrørende »de indre danske farvandes geologi«

Geologisk Institut, Aarhus Universitet, 3.–4. oktober 1991

OLAF MICHELSEN

Michelsen, O.: Maringeologisk møde vedrørende »de indre danske farvandes geologi«. – Geologisk Institut, Aarhus Universitet, 3.–4. oktober 1991. *Dansk geol. Foren., Årsskrift for 1990–91*, side 53–55, København, 18. november 1992.

A Marine Geology Unit was established in 1990 at the Department of Geosciences, Aarhus University. Scientific members of the unit has formed an informal Research Group of Marine Geology to promote multidisciplinary cooperation between Danish scientists in Marine Geology. The first symposium initiated by the research group took place 3.–4. October, 1991, at Aarhus University, with 22 oral presentations and 7 posters. Extended abstracts of more half of these presentations are published in this volume.

Olaf Michelsen, Geologisk Institut, Aarhus University, 8000 Århus C. 29. november 1991.

Indledning

Geologisk Institut ved Aarhus Universitet har igennem en årrække i stigende grad beskæftiget sig med de geologiske problemstillinger i forbindelse med eftersøgning af råstofferne sand og grus og med geotekniske undersøgelser på havbunden. Udbygningen af udstyr og ekspertise til optagelse og processering af marinseismiske data er gennemført. Der er ligeledes anskaffet udstyr til modellering af bassinudviklingen og af den sekvensstratigrafiske udvikling.

De senere års øgede opmærksomhed omkring miljøproblemer i de danske farvande og globalt har ført til, at Geologisk Institut har intensiveret opbygning og udvikling af det maringeologiske fagområde. Derfor oprettedes Maringeologisk Afdeling ved instituttet fra begyndelsen af 1990. Det forskningsmæssige og undervisningsmæssige arbejde varetages af seks geologer i samarbejde med geologer fra andre afdelinger ved instituttet. Afdelingens faglige spektrum er stort. Det er baseret på et tæt samarbejde mellem fagdisciplinerne seismisk strukturel analyse, seismisk stratigrafi, biostratigrafi, mikropalæontologi, palæoökologi, sedimentologi og hydrografi.

De internationale relationer omfatter bl.a. deltagelse i det europæiske samarbejdsprojekt Mercator, som indebærer mulighed for udveksling af studerende og for gensidig deltagelse i forskningsprojekter.

På den forskningsmæssige side er der gennemført tværfaglige projekter, som f.eks. »Geokat«, der har til formål at bidrage til forståelse af den geologiske udvikling af Kattegat-regionen i Kænozoikum. I Nordsø-området gennemføres en række projekter vedrørende den sekvensstratigrafiske udvikling i Kænozoikum og den strukturelle udvikling i bassinerne.

Maringeologisk Forskningsgruppe

På baggrund af den intensiverede udvikling inden for det maringeologiske fagområde blev det i 1990 ved Aarhus Universitet besluttet at danne en uformel maringeologisk forskningsgruppe, som er åben for alle, der beskæftiger sig med maringeologi. Den har til formål at etablere kontakt mellem personer eller institutter, der driver forskning og uddannelse inden for det maringeologiske område. Den skal være et forum for udveksling af problemer, erfaringer og resultater inden for maringeologisk forskning og uddannelse. Det er tanken, at skabe mulighed for koordinering og justering af de maringeologiske aktiviteter i forhold til hinanden.

Det er hensigten at afholde et årligt heldagsmøde (workshop eller symposium), – helst med deltagelse af forskere ansat ved såvel offentlige som private danske institutioner, samt forskere fra udlandet.

Maringeologisk møde

Det første møde i Maringeologisk Forskningsgruppe blev afholdt d. 3.-4. oktober 1991 på Aarhus Universitet. Mødets tema var de indre danske farvandes geologi: 1) de havbundsne aflejringer og 2) de dybere bassiners geologi.

Det blev et vellykket møde med mange særdeles interessante indlæg. Der blev holdt 22 foredrag. 7 posters og en videofilm blev præsenteret.

De fleste indlæg på mødet var koncentreret

omkring Kattegat, hvilket er en naturlig følge af, at det SNF-finansierede forskningsprojekt GEO-KAT nærmer sig sin afslutning. De faglige temaer omfattede seismiske tolkninger, sedimentologi, biostratigrafi og aflejringsmiljø, samt havbunds-kortlægning, kemiske processer på og i havbunden og analyse af næringssaltes forekomst. Mødet afsluttedes med indlæg vedrørende den strukturelle udvikling af området, samt den sen-tertiære hævnning.

Foredrag

Myhre, Annik: Nordisk deltagelse i Ocean Drilling Program (ODP).

Lykke-Andersen, Holger: Hovedtræk af Kattegats kvartærgeologi belyst ved seismiske undersøgelser.

Nielsen, Ole Bjørsløv: Anholt boringens lithologi og lithostratigrafi samt aflejringsmiljø i den jurassiske del.

Koppelhus, Eva Bundgaard: Palynologiske analyser fra Anholt boringen sammenlignet med tilsvarende undersøgelser i Øresundsboringerne 2, 3 og 15 og korreleret til ostracodzoner.

Ravn-Sørensen, Helle: En palynologisk undersøgelse af intervallet 332-105 M.U.T. i Anholt boringen. – En præsentation og diskussion af foreløbige resultater.

Seidenkrantz, Marit-Solveig: Kvartæret i Anholt boringen. – Belyst ud fra foraminiferer.

Lykke-Andersen, Holger: Kvartære havbundsinstabiliteter i Vendsyssel og Kattegat.

Mathiassen, Dorte Rørbech: Sen-weichsel – holocæn sedimentologi og seismisk stratigrafi i det nordlige Storebælt.

Konradi, Peter: Kattegats forlængede arm – de marine kvartære aflejringer i Esrumdalen.

Conradsen, Keld: Holocæne miljøændringer i Kattegat. – Baseret på foraminiferfaunaer i borekerne fra det sydlige Kattegat.

Christiansen, Christian: Næringssalte i recente sedimenter: Vejle Fjord, Kattegat og Bornholm bassin.

Thamdrup, Bo: Jern- og mangankredsløbets årstidsvariation i overfladesediment fra Århus Bugt.

Kuijpers, Anton: Østersøens sen- og postglaciale geologi mellem Falster og Darss, Østtyskland.

Jensen, Jørn Bo: Sen-weichsel deglaciations mønster i havbunden omkring Møn.

Schrøder, Niels: Erfaringer med anvendelse af søgeoelektriske målinger i Roskilde- og Isefjord.

Leth, Jørgen O.: Maringeologiske metoder anvendt ved kortlægning af stenrevsområder.

Larsen, Gunnar: Tidligere maringeologiske undersøgelser i Den fennoskandiske Randzone.

Mogensen, Tommy Egebjerg: Pre cenozoic structural analysis of the Kattegat area.

Stuevold, Liv, Faleide, Jan I., Myhre, Annik og Ro, H. E.: Sen palæozoisk strukturering i Skagerrak.

Nielsen, Lars Henrik: Sedimentologi og sekvensstratigrafi i de ø.-triassiske til n.-jurassiske aflejringer i det danske bassin og Den fennoskandiske Randzone; belyst ved eksempler fra log- og kernedata.

Jensen, Lars N. og Michelsen, Olaf: Tertiær opløft og erosion i Skagerrak, Nordjylland og Kattegat.

Japsen, Peter: Kvantitativ analyse af opløftbevægelser i sen kridt og tertiær i det nordlige Danmark.

Posters

Christensen, Vibeke F., Frandsen, John V., Larsen, Tue H. og Madsen, Karin E.: Eksempler på shallow-seismiske profiler fra et survey i farvandet omkring Bornholm.

Christoffersen, Henning: SBP og SSS registreringer mellem Helgenæs og Issehoved, Samsø.

Gyldenholm, Kelvin og Vangkilde-Pedersen, Thomas: Eksempler på shallow seismik fra området mellem Anholt og Sverige.

Jensen, Stig Berendt: Øvre kridt i den sydlige del af Ålborg Bugt.

Jensen, Henning K. B.: Anvendelse af præ-recente og organisk-rige marine skifre som model for indarbejdning af uorganisk svovl i sedimentært organisk materiale under den tidligere diagnose, belyst v.h.a. geokemiske metoder.

Michelsen, Olaf og Nielsen, Lars Henrik: Den strukturelle udvikling i Den fennoskandiske Randzone, Kattegat.

Stuevold, Liv, Faleide, Jan I., Myhre, Annik og Ro, H. E.: Sen palæozoisk strukturering i Skagerrak.